

Casus TiRs alfa en bèta projectjaar 2022-2023

Voorgeschiedenis en conclusies

De afgelopen jaren heeft de Scholierenacademie vaak en intensief met leerkrachten, leraren, schoolleiders, RUG-docenten en bestuurders gesproken over hoe we samen kunnen werken aan draagvlak voor wetenschap bij leerlingen en leraren. De belangrijkste vragen die we besproken hebben zijn:

A. Scientific Literacy/wetenschappelijke geletterdheid:

- Hoe kunnen we leerlingen wetenschapsvaardiger maken, zodat ze begrijpen wat de (meer)waarde van wetenschappelijke kennis en wetenschappelijk onderzoek is (in bijvoorbeeld het dagelijks leven van een leerling, maar ook als mogelijke vervolgopleiding of carrière)?
- Hoe kunnen we de 'w' in het vwo beter of duidelijker tot zijn recht laten komen?
- Welke vaardigheden hebben leerlingen nodig om zich in het wetenschappelijk onderwijs goed te kunnen redden?
- Waar lopen leerkrachten, leraren en RUG-docenten tegenaan als het gaat om wetenschappelijke geletterdheid bij leerlingen en studenten?

B. Aspiratie:

- Op welke manier kunnen we leerlingen die geen voorbeelden hebben van academici of wetenschappelijk geschoolden in hun directe omgeving, stimuleren om na te denken over de vraag of zij zichzelf als wetenschapper zouden kunnen zien?
- Hoe kunnen we de beeldvorming van leerlingen en leraren over de vraag 'wat is wetenschap' completer, genuanceerder, 'ronder' maken?

Eén van de conclusies uit al deze gesprekken is, dat het goed zou zijn om aan kennis- en kunde-uitwisseling te doen tussen het primair, voortgezet en wetenschappelijk onderwijs; om elkaars werelden te leren kennen. We hebben een traject gestart waarin we met schoolleiders praten over dit thema en de facilitering die dit op school voor leraren (en teamleiders) vraagt. Daarnaast gaan we aan de slag met het maken van concrete materialen en doen van kennis-kunde-uitwisseling. Daarvoor richten we in 2022-2023 twee VO-WO-teams in: eentje voor de moderne vreemde talen en een voor de bètavakken. Het jaar daarop zullen we ook een zaakvakkenteam en een primair onderwijsteam oprichten.

Deze teams zijn bedoeld om scholen en opleidingen waar de leraren en RUG-docenten die aan de teams deelnemen hun hoofdaanstelling hebben, te ondersteunen bij hun activiteiten om leerlingen/studenten goed door het (v)wo te loodsen. Omdat de RUG en HBO's in Noord-Nederland al heel veel doen op het gebied van studievoorlichting/LOB en vakdidactische en vakinhoudelijk nascholing, laten we die aspecten buiten dit project. Op het gebied van aspiratie en wetenschappelijke geletterdheid is nog veel te winnen. Daarom richten we ons in dit project juist daarop.

Pilots en conclusies

De afgelopen jaren hebben we uitgebreid geëxperimenteerd met dit soort teams. Hoe kunnen we RUG-docenten en VO-docenten op een goede manier met elkaar laten samenwerken? Hoe zorgen we dat daar producten uitkomen die scholen willen en kunnen gebruiken? Welke ondersteuning hebben deze teams nodig? Welke kaders en opdracht moeten we deze teams meegeven om ervoor te zorgen dat ze dit tot een goed einde kunnen brengen? Hoeveel werk kunnen deze teams in een jaar verzetten? En hoe zorgen we voor olievlekwerking?

Al deze vragen -en met name de antwoorden daarop- hebben ertoe geleid dat we ervoor hebben gekozen om de VO-WO-teams als volgt op te zetten:

- **Projectleider:** ervaren als VO-docent en als projectleider, lid van de vaste staf Scholierenacademie. Schrijft mee aan het projectplan, bewaakt de kaders en het proces.
- **TiRs:** twee VO-docenten die elk één dag in de week aanwezig zijn op de RUG (dezelfde dag) en vanuit hun expertise zitting nemen in het team. Zijn nieuwsgierig naar formatief handelen en blended learning en/of hebben hier al (enige) ervaring mee en zijn bereid zich hierin verder te ontwikkelen. Zijn nieuwsgierig naar wetenschappelijke geletterdheid en aspiratie. Weten wat hun leerlingen nodig hebben om goed te kunnen leren.
- **AiRs:** één of twee RUG-docenten die elk één dag in de week aanwezig zijn op de RUG (dezelfde dag) en vanuit hun expertise zitting nemen in het team. Zijn nieuwsgierig naar formatief handelen en blended learning en/of hebben hier al (enige) ervaring mee. Hebben ervaring met wetenschappelijke geletterdheid en aspiratie.
- **Student-assistenten:** bieden ondersteuning bij het uitwerken van de materialen (bijvoorbeeld lesbrieven uitwerken, vormgeving, illustratie, film- en montagewerk, presenteren etc). Zijn ervaringsdeskundigen op het gebied van de overstap van VO naar WO.

De VO-WO-teams: samenstelling, rollen en opdracht

De teams werken één schooljaar lang (van 1/8/2022 tot en met 31/7/2023) aan een product dat anderen in het VO ook kunnen gebruiken om in de brugklas leerlingen wetenschapsvaardiger te maken en -en passant?- te laten reflecteren op de vraag: wat heb ik met wetenschap? We vragen de teams handen en voeten te geven aan het volgende:

1. De TiRs en AiRs werken één academisch jaar samen aan een formatief, *blended learning* product voor een of meerdere schoolvakken in havo/vwo brugklas, waarbij de vraag 'wat is wetenschap?' centraal staat. (alfa-team MOVRETA, bèta NA, SK, BIO, WIS, NLT)
2. Dit product stimuleert leraren in het VO om leerlingen te ondersteunen bij het tonen en ontwikkelen van *scientific literacy*.
3. Dit product draagt bij aan (wetenschappelijke) aspiratie-ontwikkeling bij leerlingen.
4. Het ontwikkelde materiaal geeft leraren in het VO en RUG-docenten inzicht in wat leerlingen aan het eind van havo/vwo brugklas op het gebied van *scientific literacy* moeten kennen en kunnen (kennis en vaardigheden).
5. Het materiaal bevat 2 synchrone en 2 a-synchrone onderdelen en is modulair van aard.

6. De TiRs en AiRs delen hun expertise in de VOHO-teams en zetten die in voor het ontwikkelen van het materiaal.
7. Gedurende het projectjaar delen de TiRs en AiRs hun inzichten en vragen met hun *peers* binnen hun eigen instelling, binnen de Adviesraad (klankbordgroep met VO-leraren uit Noord-Nederland) van de RSA en presenteren zij de opbrengst op een afsluitend symposium dat toegankelijk is voor onderwijsprofessionals uit PO, VO en WO.
8. TiRs zijn ook ambassadeur: zij worden door hun school gefaciliteerd om met een team docenten op hun eigen school te werken aan het opzetten van/uitwerken van een doorlopende leerlijn 'w' van vwo (kennisdeling).
9. AiRs worden door hun faculteit in staat gesteld om de opgedane kennis en ervaring in dit VOHOteam te delen met hun *peers* (bv hun onderzoeksgroep, vakgroep, cluster of faculteit).

Casus, indien je wordt uitgenodigd voor het sollicitatiegesprek in week 13

Inhoudelijk zullen de VO-WO-teams nog veel keuzes moeten maken. Dat gebeurt allemaal gedurende het projectjaar. Dat betekent dat we het proces dat je als TiR (en AiR en student-assistent) doormaakt, net zo belangrijk vinden als het eindproduct. Om ons doel te halen om de school waar jij werkt te ondersteunen bij het eigen proces om de 'w' van vwo verder uit te werken, is jouw rol als ambassadeur essentieel. **Wij zijn benieuwd naar:**

Hoe zou jij dat ambassadeurschap willen inrichten?

De eerste 10 minuten van het sollicitatiegesprek geven we jou de ruimte om je antwoord op de bovenstaande vraag te presenteren. In je presentatie heb je in ieder geval aandacht voor de volgende onderdelen:

1. Op welke manier laat jouw school de 'w' van vwo al terug komen in het curriculum? Het kan zijn dat jullie aan het begin van dit proces staan, maar misschien zijn jullie daar al ver mee gevorderd. Geef daarbij een voorbeeld ter illustratie.
2. Op welke manier zou jouw deelname aan dit VO-WO-team kunnen bijdragen aan dit proces op school? Betrek hierin punt 7 van de bovenstaande opdracht: hoe zie jij dat concreet voor je?
3. Welke ondersteuning of facilitering vanuit de schoolleiding heb je hiervoor nodig? Hoe denkt je schoolleider hierover?
4. Welke knelpunten of moeilijkheden denk je tegen te komen bij het vervullen van je ambassadeurschap?
5. Welke concrete activiteiten wil/kun jij op jouw school ontplooiën om je ambassadeursrol in te vullen?

We kunnen ons voorstellen dat het prettig is je schoolleider(s) en directe collega's te betrekken of raadplegen om je presentatie voor te bereiden. We moedigen dat van harte aan.

We zouden het prettig vinden een korte handout - max. 1 A4 - van je te ontvangen tijdens de presentatie met daarop de belangrijkste punten.